Ao. 1859. No. 50.
Dingsdag 26 April.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.
Aanzoek voor Vrijgeving.

1859.

22 April. Van het slavenkind *Rosalina*, geboren in 1858, dochter van *Dido* toebehoorende aan plant. *Elisabethshof*, divisie *Para*.

» » Van het slavenkind *Jacquelina*, geboren in 1847, dochter van *Henriette*, toebehoorende aan pl. *Sophia'slust*, divisie *boven Cottica en Perica.*

» » Van den slaaf *John*, geboren in 1828, zoon van *Madelon*, toebehoorende aan Plant. *Sophia'slust*, divisie *boven Cottica* en *Perica.*

» » Van den slaaf *Pieter*, geboren in 1829, zoon van *Madelon*, toebehoorende aan Plant. *Sophia'slust*, divisie *boven Cottica* en *Perica.*

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.
Tweede Afkondiging.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 24 April 1859.

Op den 15 April 1859, is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Emanuel Charles Lindo
en
Anna Elisabeth Everards.

David Flaspöhler, weduwenaar van Jannigje van Kouterik
en
Christine Fredericke Bockhorn.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
J. F. SAILE VANIER.
Tweede Afdondiging.

Benoodigd voor de Gouvernements plantage *Catharina Sophia* :

O. I. RIJST.

De bus der inschrijvings billetten ter Gouvernements Secretarie, alwaar eene lijst is aangeplakt, zal geligt worden op den 29 April d. j., des voormiddags te *tien* ure.

Paramaribo, den 23 *April* 1859.
De prov. Inspecteur der Domeinen enz.
E. J. SLENGARDE.

(5868) Op den 20 April 1859, is aan het Departement der *Onbeheerde Boedels* gedevolveerd, de Boedel van Johannis Jacobus Ooijkuas Junior, overleden op den 20 April 1869.

En worden mitsdien alle Crediteuren en Debiteuren deszelven opgeroepen, ten einde aan het Departement voormeld van hunne vorderingen aanteekening te doen, en hunne verschuldigden aantezuiveren, op pœne als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde administratie is bepaald.

Paramaribo, den 23 April 1859.
De prov. Curator,
DE JONG.
Eerste Advertentie.

(5867) De provisioneele Weesmeester bij het Departement der *Weezen* zal over *zes* weken, den juisten tijd nader te bepalen, in het openbaar doen verkoopen:

Het **ERF** met de daaropstaande GEBOUWEN gelegen aan de *Ladesma straat*, bekend onder O. W. La. D Fo. 560*b*, N. W. La. E No. 58*b*., aankomende de minderjarige kinderen van wijlen H. F. van Wijcks.

Paramaribo, den 23 April 1859.
De prov. Weesmeester,
DE JONG.

Verkoop bij Executie

ten overstaan van den Griffier bij het Collegie van Kleine Zaken van:

De slaven *Tiersie* en *Mary*, aankomens de den boedel J. P. Tafares Jr.

Deze Executieve verkooping zal plaats vinden op Woensdag den 27 dezer, des voormiddags ten *negen* ure, voor het lokaal van het Collegie voormeld.

Het proces Verbaal van Arrest of in beslagneming ligt ter *visie* ter Griffie van het voormeld Collegie.

Paramaribo, den 25 April 1859.
De Deurwaarder bij het Collegie van Kleine Zaken,
(4277) ABM. MOS. FERNANDES.

De COMMISSIE *van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt* brengt ter kennis van het algemeen, dat zij van het Koloniaal Gouvernement ontvangen heeft, **KOEPOKSTOF**, aangebragt met het alhier op gisteren aangekomen schip *Juno*, kapt. Roszberger.

Paramaribo, den 25 *April* 1859.
JOHs. ABRAHAMSZ.
Scriba.

Berigten van verschillenden aard.

De nieuwe zoölogische tuin voor acclimatisatie zal door de keizerlijke maatschappij van dien naam, die den 10den Februarij 1854 door prins Lodewijk Napoleon is gesticht, in het bosch van Boulogne worden opgerigt.

De stad Parijs heeft tot dat einde 15 hectaren grond voor den tijd van 40 jaren aan bovengenoemde maatschappij afgestaan. Men berekent, dat de jaarlijksche ontvangsten, voortvloeijende uit verkoop en entrée, ten minste 200,000 frs. zullen bedragen.

Het maatschappelijk kapitaal, groot een millioen fr., is verdeeld in 4000 actiën, ieder van 250 frs., die in drie termijnen moeten gelost worden. Behalve de interest en de maatschappelijke voorregten, zal aan iederen inschrijver van eene actie een persoonlijk entrée of 20 toegangsbewijzen voor anderen verleend worden, terwijl aan elken inschrijver van 5 aandeelen bovendien een entrée voor buitengewone gelegenheden zal worden toegekend.

De inschrijving geschiedt bij den heer Rothschild, rue Lafitte, en aan het bureau der maatschappij, rue de Telle 19, alwaar tevens prospectus verkrijgbaar is gesteld.

De genoemde maatschappij voor acclimatisatie telt reeds 1700 leden, die eene jaarlijksche contributie van 25 fr. betalen. Als een bewijs, hoe voordeelig dierentuinen of zoölogische genootschappen ook in geldelijke opzigten, zijn, wordt medegedeeld, dat de zoölogische tuin te Londen jaarlijks gemiddeld 300.000 frs., die te Brussel 103 tot 111,000 frs., die te Antwerpen 104,000 frs. en die te Marseille 96.000 frs. opbrengen.

Toen de majoor Chesney met eene ijzeren stoomboot den Tigris naar Bagbad opvoer, kwamen de Arabieren, die eene prophetie bezitten, dat hunne heerschappij ten einde is, wanneer ijzer zwemmen zal, van heinde en ver toeloopen, om het wonder te beschouwen; bij die gelegenheid vroeg een eerwaardige sheik, met gebaren van de hoogste verbazing: »Of God slechts één zoodanig gedrocht had geschapen?' De vraag of het ijzer in de Arabische woestijnen daarheên rollen of op de Arabische rivieren zwemmen zal, is waarlijk eene vraag der heerschappij. Wanneer eens de locomotief den vlugsten renner van zijne zanderige vlakten in zijn snellen draf voorbijvliegt, zal de Muzelman met onderwerping voor zijn noodlot bukken.

In het Departement de la Meurthe heeft de visschteelt in het jongste saizoen eene merkwaardige uitkomst opgeleverd, naardien uit eene zeer kleine rivier de verbazende hoeveelheid van 25,000 kilogramma z. g. witvischjes (*cybrinus alburnus*) gevangen werden. De schubben van dezen visch worden, gelijk bekend is

tot vervaardiging van valsche parels gebezigd. Door eene scherpzinnige handelwijze, worden zij in een schitterend deeg veranderd, dat men essence d'Orient, ook parelmoer-essence noemt, en met deze massa de binnenste oppervlakte van holle glaskogeltjes bestreken. Wanneer nu deze vervolgens met was gevuld worden, zijn de kunstmatige of valsche parelen gereed.

Verleden week, zegt de *United States-Messenger* van 19 Januarij, was de jury van Pittsburg (Pensylvanie) bijeengeroepen, om uitspraak te doen in een gewigtig en zeer ingewikkeld proces. Elf gezworenen waren van gevoelen, dat de beschuldigde moest vrijgesproken worden; een enkele weigerde hardnekkig hierin toe te stemmen.

Eerst poogde de meerderheid de minderheid te overtuigen, doch vruchteloos; en de uren verliepen vrij onaangenaam. Eindelijk besloten de elf gezworenen afdoende maatregelen te nemen, en overlaadden hunnen al te naauwgezetten collega, die hen belette naar huis te kunnen gaan, met geweldige stompen.

Door deze argumenten liet deze zich spoedig overtuigen, wijselijk begrijpende, dat het beter was een schuldige straffeloos weg te zenden, dan een onschuldigen regter te laten vermoorden. Toen de deurwaarder de deur der zaal opende, getuigden eene verbrijzelde tafel enz es stoelen, waarvan de pooten outbraken, hoe eenstemmig de jury geweest was.

En avant! is de titel van eene brochure, laatstelijk bij den uitgever Perrotin te Parijs in beslag genomen. Een in beslag genomen boek heeft al het aantrekkelijke van de verboden vrucht, en daarom dischte men deze verboden vrucht op. *En avant!* dus. De schrijver van het naamloos verschenen boekje is, naar men zegt, de heer Paul Boiteau, voormalig kweekeling der normale scholen, tot dusverre alleen bekend als vervaardiger van boeken van aangenamen inhoud en gemakkelijk te begrijpen voor iedereen. Vroeger arbeidde hij aan den *Moniteur*, onder den naam van P. Boiteau d'Ambly; zijne brochure, waarvan hier sprake is, heeft volstrekt geen officieel karakter. Haar motto is *vaderland en vrijheid.*

» De oorlog," zegt de schrijver, » moet in Frankrijk de vaderlandsliefde doen herleven. De vaderlandsliefde werd versmoord door de vernedering die de menschen ondergingen, de vrees in de hoogere en den nijd in de lagere kringen, den wrok, de slaafschheid en den rusteloozen dorst naar snelverkregen schatten. » » Sedert 1845 zijn wij de overwonnenen van Europa,"" schreef Barbès aan Lodewijk Napoleon in den vermaarden brief waaraan hij zijne gratie te danken had. Niettegenstaande de oorlog in de Krim is gevoerd," zegt de heer Boiteau, » behelzen die woorden van Barbes nog waarheid." Hij betoogt dat Frankrijk volstrekt den Rijn tot grens moet erlangen, en in afwachting dat dit gebeurt predikt bij oorlog tegen Oostenrijk. Doch alvorens te velde te trekken om in Italie krijg te voeren, geeselt de heer Boiteau met vrij scherpe roeden de beurshandelaars, de bankiers, de ultramontanen, den burgerstand, kortom allen aan wie de oorlog schrik inboezemt. » Mogen al de schatten vergaan en leve de vaderlandsliefde! Voorwaarts!" roept hij uit. — Vervolgens houdt hij zich met eene herziening der kaart van Europa bezig. Hij wil wel erkennen dat het bestaan van Engeland nuttig is voor de wereld, maar niets belet volgens hem, Oostenrijk uit de statenrij te doen verdwijnen. Wat Belgie betreft, dit land zal *als koningrijk* ophouden te bestaan, zoodra een Europesche oorlog zal uitbarsten. Zoo is de beschikking van den heer Boiteau. — Met eene uitboezeming als ware zij door Machiavel geschreven verdedigt hij de Italiaansche onafhankelijkheid.

De Engelsche kardinaal Wiseman heeft een herderlijken brief uitgevaardigd, waarin hij zegt, dat indien de oorlog uitbarst, men niet kan voorzien hoever het krijgsvuur zich zal uitbreiden. De prelaat betreurt, dat de staten en het gezag van den paus voorwendsel en doel tevens zijn voor de natien, die dezen oorlog willen. Dit gedeelte van den herderlijken brief luid aldus:

» Gode zij dank, geen enkele groote ramp bedroeft ons thans. Vrede en overvloed zijn ons van den hemel geschonken. Gezondheid en voorspoed heerschen onder een aanzienlijk deel der bevolking. De winter schijnt zelfs zijne gewone gestrengheid ten gunste der armen te hebben verzacht, en alles schijnt gelukkig, welgemoed, rustig.

» Maar toch komt ons de hemel met wolken bedekt en dreigend voor. Een ver verwijderd donder treft ons oor. Waar zullen zich de rampen des oorlogs het eerst openbaren, van waar zal de eerste vonk komen, die het krijgsvuur zal doen ontvlammen? Het is niemand bekend. Breekt de oorlog ongelukigerwijze uit, hoever zal hij zich uitstrekken, hoe lang duren, welke veranderingen veroorzaken? Niemand kan het bepalen. Het eerst kanonschot kan een brand ontsteken, op welks asch het geslacht dat nog geboren moet worden welligt in rouwe en tranen zal nederzitten!

» De afwending van zulke vreesselijke rampen is voorzeker een magtig drangmiddel om ons voor den God des vredes te verootmoedigen en onze smeekingen te doen opgaan; maar er is in dezen oogenblik nog een punt van overweging, dat onze bijzondere aandacht trekt. Het is klaarblijkelijk dat de magt des Heiligen Stoels doel of voorwendsel is voor » de natien die den oorlog begeeren." De politiek ter zijde latende, kunnen wij niet zonder leedwezen en bezorgdheid de onverholen vreugde aanzien, waarmede het oog der vijanden van de godsdienst op de gehoopte beroering in de Pausselijke Staten gerigt is, als een triomf een europeschen oorlog waardig! Wij smeeken ootmoedig van God, dat hij die booze wenschen beschame! dat Hij ons den vrede geve en van alle christelijke koningrijken en staten de gruwelen eens dreigenden oorlogs afwende! Behage het Hem souvereinen en onderdanen een geest van gematigdheid en vrede in te storten, opdat wij zonder vreeze, en verlost uit de handen der vijanden, Hem in Zijne heiligheid en regtvaardigheid mogen dienen al de dagen onzes levens."

Sedert de eerste ontdekking van goud in Victoria tot aan het einde van 1857 hebben de escortes van het gouvernement naar Melbourne 11.457,572 oncen goud vervoerd, waarvan de waarde op 46,840.000 p. st. berekend wordt. Gedurende denzelfden tijd was het geheele bedrag der inkomsten, welke men van de mijnen verkreeg (de betaling op den uitvoer hier onder begrepen) bijna 3.000.000 p. st., waarvan ongeveer 1,583,000 p. st. besteed werden tot het maken en herstellen van wegen van Melbourne naar de verschillende gouddistricten.

Volgens de *Algem. Zeitung* 329 en 331 verhalen de reizigers veel merkwaardigs van de ongehoorde pracht der kerken en banken. Dat echter ook thans de stads-bibliotheek reeds te klein is, om de vele lezers te kunnen bevatten, is inderdaad zeer merkwaardig voor eene stad, waarvan het bestaan van zulk eene korte dagteekening is. In eene enkele maand waren er 8000 lezers. Dat was 96,000 in het jaar, dus meer dan het Britsche Museum in het vorig jaar had. Men heeft nu ook een nieuwen vleugel aangebouwd, om nog eens leeszaal te hebben. 20.000 p. st. zijn daartoe bestemd. Om het schapenras te verbeteren, koopen Engelsche kooplieden tegenwoordig in Alicante en door geheel Andalusie merinos-schapen van het beste ras, waarvoor zij ontzaggelijk hooge sommen betalen, en zoodra er gelegenheid is, worden deze dieren naar Australie verzonden.

De heer Vink deelt in het maandschrift de *Globe* het volgende omtrent den Indischen Archipel mede:

Zoo ik meen, is Crawford de eerste geweest, die den uitgestrekten Indischen Archipel in vijf afdeelingen heeft verdeeld naar de producten, de voedingsmiddelen en de bewoners. Thans heeft een Duitscher, H. Zollinger, die zich sedert geruimen tijd op Java en Balie bevindt en zich daar met belangrijke geologische onderzoekingen, vooral ten opzigte van de vulkanen, en met opmetingen heeft bezig gehouden, de grenzen van die eilandenwereld opgegeven. Op eene kaart, te Gotha bij Justus Perthes uitgegeven, vindt men die aldus door lijnen aangewezen. 1. In het Zuiden door den 12 gr. Z. B. van de 90 gr. tot de 140 gr. O. L. van Parijs. 2. O. zijde. Eerst van de 12 gr. tot de 10 gr. Z. B. lang de 140 gr. L. en van hier over kaap Dumont d'Urville (op Nieuw Guinea) tot aan de N. O. kaap van het eiland Formosa tot de N. W. kaap van hetzelfde eiland, van hier tot aan kaap Negrais in Achter-Indie en de 90 gr. O. L. Deze lijn loopt bijna over de mondingen van de rivieren Sangea, Thaimen en de Irawaddy, dus over de achter gedeelten van de zeeboezems van Tonkin en Martaban. 4. De westzijde wordt afgesloten door de 90 gr. O. L., zoodat de Archipel van de Andamans en de Nikobardische eilanden insgelijks binnen de grenzen gelegen zijn, even als in het zuiden de Kokos- of Kelings-eilanden en het Kersmis eiland. Hiervoor bestaan vele redenen. Dit groote eiland vormt dan den noordelijken hoeksteen van gezegde eilandenwereld, moet van een vulkanischen aard zijn, even als de andere eilanden, en eene bevolking hebben, die eer tot het Maleische of Oceanische ras behoort, dan tot het Mongoolsche.

Wanneer men gelooft, dat de noordelijke grenzen te ver getrokken zijn, dan zou men van de 90 gr. L. af over het zuidelijke punt van het schiereiland Martaban naar het snijpunt van de 120 gr. L. en de 20 gr. N. B. eene lijn kunnen trekken, en van daar weder tot aan kaap d'Urville. De Chinesche eilanden, Formosa en Hainan, vallen dan niet meer binnen de ruimte van den eigenlijken Indischen Archipel. Evenwel moet, wanneer men de grootste uitgebreidheid neemt, in de geheele geologische formatie van den grond eene groote overeenkomst tusschen de vulkanen bestaan, die zelfs op het vaste land van Indie gevonden wordt, dat binnen de lijnen wordt gesloten.

Bij het bespreken eener neger-petitie uit Jamaica in de zitting van het Hoogerhuis van 15 Febr. zeide lord Brougham, dat de petitie, in eene openbare meting opgemaakt, de onderschriften droeg van ruim 800 personen, welke op twee of drie na, die slechts met een gewaarmerkt teeken hadden onderschreven, allen hunne namen hadden geteekend, hetgeen ten bewijze kon strekken van de vorderingen, door die personen gemaakt. In de West-Indien, zeide de spr., werd hij en de bisschop van Oxford als de grootste vijanden der eilanden aangezien; dit was echter alles behalve eene waarheid; hij was slechts altijd een warme voorstander geweest van productie door vrijen arbeid. De petitie sprak over den invloed, welke door Cubas slavenhandel werd uitgeoefend, en te dien einde moest hij wel here

neren, dat er in 1820 en 1835 tractaten met Spanje waren gesloten; die verdragen waren door het genoemde rijk niet nageleefd, maar aanhoudend ontdoken. Alles hing van den gouverneur van Cuba af. Was deze een regtschapen man, die prijs stelt op goede trouw en de verbindende kracht van overeenkomsten, dan verminderde de slavenhandel, doch zoodra hij een opvolger kreeg, eene andere zienswijze toegedaan, zou de slavenhandel aangemoedigd, in plaats van te keer gegaan worden. Met dat onderwerp stond in naauw verband het stelsel van immigratie, dat vele moeijelijkheden opleverde, en kalm zoowel als ernstig onderzoek vorderde. Om het groote belang hoopte hij, dat zulk een onderzoek aan eene commissie zou worden opgedragen. De lords konden overigens er van overtuigd zijn, dat het huis der gemeenten eene dergelijke commissie in deze zitting zou benoemen, en hij achtte het wenschelijk, dat zulk een stap ook in dit huis gedaan werd

Indische letterkunde.

(Vervolg en slot van ons vorig No.)

Met betrekking tot de schoone bouwkunde is de invloed der Grieksche bouwkunde op Indie niet meer in twijfel te trekken; daar de bouwkunde hiermede in naauwe verwantschap staat, mag men aannemen dat ook zij door het volgen van Grieksche voorbeelden gevormd werd; waarschijnlijk is ook door de aanschouwing van Grieksche tooneelspelen — waarmede men feesten ter eere van goden of koningen vierde — alhans voor een gedeelte de stoot gegeest tot ontwikkeling der dramatische poëzij der Indiërs. Toch staan de Grieksche elementen geheel geïsoleerd in de beschaving der Indiers en met uitzonderingen der munten en astronomie is al wat er uit dien invloed is af te leiden zoo zeer in den Indischen geest opgenomen, dat, wanneer door de langdurige heerschappij der Grieken in Indie de invloed hunner beschaving niet met zekerheid ware vast te stellen, men geneigd zou wezen om het zamentreffen, der hier in aanmerking komende verschijnselen eer aan het toeval dan aan Griekschen invloed toe te schrijven. Want het getal der Indiers, welke om aan de Grieksche meesters te behagen, uit eigen belang Grieksch leerden, was gewis zeer klein en menschen van dien aard waren de geschikte personen niet om de middelaars te vormen tusschen zoo twee geheel afgescheidene ontwikkelingstoestanden. Wat er van de Grieksche letterkunde en beschaving in de Indische overging, ging slechts over door oppervlakkige kennismaking, door zien en hooren, niet door studie en diepe nasporing. Tooneelspelen werden in de verblijfplaatsen der Grieksche koningen voorzeker niet zelden opgevoerd, en het kan evenmin aan persoonlijke aanraking ontbreken, waarbij leergierige Indiers vaak wat meer nadachten dan genoten, ofschoon de van dezen tijd dagteekenende verbreiding der fabelen van Esopus in Indie aan de eene zijde, en aan de andere zijde het voortplanten van eenige Indische fabelen en sprookjes in het Westen, aantoonen, dat de invloed wederkeerig was.

Met uitzondering van de Grieken heeft echter, gelijk wij zeiden, geen volk eenigen noemenswaardigen invloed op de letterkunde van het Sanskrit uitgeoefend, zoodat deze geheel als een zelfstandig oorspronkelijk voortbrengsel van den menschelijken geest kan worden beschouwd.

Zoo belangrijk de Indische letterkunde door hare oorspronkelijkheid is, niet meer is zij het door hare veelzijdigheid, daar zij ook hierin de Europesche niet alleen zeer nabij komt, maar ze voor een gedeelte in een zeer gewigtig punt overtreft. Want terwijl de gewijde letterkunde in Europa afkomstig is van de joden en geene oorspronkelijke scheppingen bezit, maar meer of minder regtstreeks ontleend is, is Indie ook in dit opsigt aan geen ander volk iets verpligt, maar zijn geheele rijkdom is geheel en al uit den Sanskritschen geest zelven ontsproten. In alle andere takken der letterkunde heerscht er een zekere gelijkheid. Er bestaat schier geen gebied van kunst, wetenschap, bedrijf van menschelijken arbeid in het algemeen, zelfs van zeer ondergeschikten aard, die niet in de Indische letterkunde zijne meer of meerdere belangrijke behandeling gevonden heeft. Het is wel is waar niet te ontkennen, dat de meeste voortbrengselen der Indische letterkunde, met betrekking tot de daarmede overeenstemmende Europesche, slechts een lagere plaats bekleeden. Indie heeft zijn Shakespeare noch zijn Goethe, zijn Aristoteles noch zijn Gauss voortgebragt. Maar, afgescheiden van de werken van deze, en van eenige andere, hoog boven hun tijdgenooten verheven geesten, behoeft de Indische letterkunde, eene vergelijking, althans met de gelijktijdige Europesche, slechts in weinige opzigten te duchten. In de speculatieve philosophie staat zij zelfs nog op gelijke hoogte als de nieuwste Germaansche theoriën en in de grammatica overtreft zij alles wat alle volken en alle tijden op dit gebied tot op onze dagen hebben voortgebragt. Slechts de laatste vorderingen op taalkundig gebied in Duitschland staan hooger, maar ook slechts omdat men in staat is geweest het Sanskrit te beoefenen.

Wat de vormen der letterkunde betreft, staat Indie bij Europa ten achter, in zoo verre dat het bijna geen proza bezit; daarentegen zijn de vormen van den gebonden stijl zoo verscheiden, dat zij alles omvatten, wat ooit op aarde binnen het bereik er van gebragt is.

Uit die verscheidenheid kunnen wij een besluit trekken ten opzigte van den belangrijken omvang der Indische letterkunde, en dit wordt ook bevestigd door datgene wat wij reeds van haar weten, thans reeds terwijl de beoefening van het Sanskrit nog slechts in hare geboorte is. Maar Indie heeft eerst in de laatste eeuw de drukkunst door de Engelschen leeren kennen en nog ter naauwernood is het begonnen die voor eigen werken te bezigen. Het klimaat aldaar is voor het lang bewaren van geschriften hoogst ongunstig; binnenlandsche godsdienstige dweeperij heeft gansche takken der letterkunde uitgeroeid; dwinglandij van vreemden heeft de Indische geestontwikkeling gestremd en op vele plaatsen vernietigd, en in ieder geval zeker duizend jaar lang gedrukt. Daaruit kan men afleiden dat een groot, hoogst waarschijnlijk het grootste gedeelte der oude Indische letterkunde door verloop van tijd verdwenen is. En deze meening vindt hare bevestiging in de lange reeksen van namen van schrijvers en geschriften, welke voorkomen in de werken die bewaard zijn gebleven, van wie wij verder niets meer aantreffen. Toen de voorwaarden, welke alleen nog de beoefening van de oude taal der beschaving, het Sanskrit mogelijk zouden maken; hoven van inlandsche vorsten, eene talrijke priesterschap en eene welvarende Indische bevolking, onder den druk van een vreemd despotismus steeds zeldzamer werden, moesten ook de werken, die zij in het leven had geroepen, meer en meer verloren gaan, en het volk zich uit den aard der zaak op meer materiële zaken gaan toeleggen, in welken zin zich dan ook de letterkunde van later tijd ontwikkelde wat zij van haar vroegere letterkundige karakters behouden heeft, hebben wij te danken aan den godsdienstijver, het fanatismus, dat een hoofdkenmerk is van den Indischen geest en misschien ook aan de hooge achting voor de wetenschap.

Een Contract is een Contract.

Een boer kwam in het voorjaar van 1856 in eene drukkerij in Indiana, om het verschuldigde van eene advertentie, door hem in het aldaar uitgegeven dagblad geplaatst, te voldoen. Bij die gelegenheid betuigde hij zijn leedwezen, geen abonnement op het blad te kunnen nemen, omdat hij geen geld had. » Welnu, dan hebt gij toch hoenders", zeide hem de redacteur. » Ik wil u mijn dagblad een jaar lang zenden, tegen ruiling van hetgeen eene hen u dezen zomer zal opleveren". » Aangenomen", antwoordde de landman, in de meening eene voordeelige overeenkomst te hebben gesloten. De tijd verliep, de boer ontving geregeld zijne courant, bespeurde van lieverlede met verwondering hoe veel nuttigs en leerrijks daaruit voor hem en zijne familie was te putten, en schaterde nu en dan van lagchen over de luimige verhalen, snedige gezegden en anecdoten, die hij daarin las. In het begin van October meldde de boer zich weder in het journalistische heiligdom aan, met de woorden: » Ik kom u betalen; wil het u verschuldigde in ontvang nemen". Lagchend voldeed de redacteur aan de uitnoodiging, en zie, de boer begon met hem achttien kiekens en vier dozijnen eijeren te overhandigen die te zamen, naar den minst en prijs gerekend, eene waarde van $2\frac{1}{2}$ dollar hadden, zijnde een dollar meer dan de abonnementsprijs van het dagblad. » Het is onzin en logen", sprak de boer, » indien iemand zegt, dat hij niet bij magte is om eene courant te houden; mijn hoenderhok is nog vol, en ik mis deze in het geheel niet, toch heeft de eene hen mijn blad betaald, want ik hoop dat gij tevreden zijt". » Volkomen, het is meer, dan gij schuldig zijt; ik zal u het overschot teruggeven". » Volstrekt niet; een contract is een contract; ik ben reeds rijkelijk betaald door uw blad, en mogt een of ander mijner buren zeggen, dat hij zich niet op uw blad kan abonneren, dan zal ik hem antwoorden, dat een zijner hoenders het betalen kan". En zoo scheiden zij als goede vrienden, terwijl de boer verklaarde, dat hij het blad zelfs niet zou opgeven, indien het nog eens zoo duur was.

Madagaskar en de Madagezen.

Bijna overal waar de Europeanen met volksstammen op een lageren trap van ontwikkeling in aanraking komen, neemt men de verdwijning van een geslacht waar. Met de alomtegenwoordigheid van den volkstam, waartoe zij behooren, treedt eene zekere verarming der verscheidenheid van verscheidenheden toe. Zoo is de zachtaardige bevolking der Antilles geheel en al, de schoone en krachtige stam der Caraiben tot op eenige weinige overblijfselen uitgestorven; zoo verminderen jaarlijks de Eskimo's, de roode jagerstammen van Noord Amerika, de oorspronkelijke bewoners van Mexiko en zeer vele inboorlingen van Zuid-Amerika. Nergens intusschen gaat die sterfte sneller in haar werk dan in de Zuidzee op welker eilanden groepen even als op het vasteland van Australie jaarlijks de inboorlingen verdwijnen. Lord Macaulij heeft eens van een Nieuw Zeelander uit een volgend jaarduizend gesproken, die in de ruinen der verdwenen Europesche rijken de geschiedenis onzer beschaving zal willen doorgronden. Een treurig vooruitzigt voor onze historische gedenkteekenen, wanneer men ons den troost biedt; dat een Nieuw Zeelander onze opschriften zal moeten ontcijferen, want het is zeker dat de Nieuw Zeelanders in den aanvang

van het derde jaarduizend onzer tijdrekening niet meer tot de levende volken zullen behooren. Zoo men zich niet ten eenemale bedriegt, dan hebben slechts de blanke, de gele en de zwarte rassen uitzigt op een onbegrensden ouderdom, terwijl alle verscheidenheden daartusschen gedoemd zijn uit te sterven.

Moet de beoefenaar der volkenkenkunde zich over dit verschijnsel bedroeven, des te aangenamer is het van een volk te hooren, dat met eene soort van vatbaarheid voor Europesche beschaving is bedeeld, zonder daardoor doodelijk te worden getroffen, en welks geboorteland door het verwoestende klimaat elke blijvende onderwerping door een Europesche staat onmogelijk doet worden. Had lord Macaulij bij zijn historisch visioen de Malagezen in plaats van de Nieuw-Zeelanders genoemd, zijne wonderlijke hoop zou waarschijnlijk zijn geweest. De nieuwste beschrijvingen van Madagascar en zijn merkwaardige bewoners heeft men te danken aan een Engelsch zendeling, William Ellis, bekend als de schrijver der Polynesische Navorschingen die zich als wereld-reiziger eene groote vermaardheid heeft verworven.

Het eiland Madagascar, welks oppervlakte die van Groot-Brittannie en Ierland overtreft, en welks bevolking op 3 millioen wordt geschat, trok in het jaar 1817, toen de landvoogd van Mauritius een vriendschapsverdrag met den inlandschen Koning Radama, tot afschaffing van den slavenhandel, tegen eene jaarlijksche uitkeering, sloot, het eerst de opmerkzaamheid van het Londensche zendeling-genootschap. Het jaargeld werd niet in specie, maar in wapens en krijgsbehoeften verstrekt. Met behulp der aangevoerde vuurwapenen, in welker gebruik hij zijn volk oefende, gelukte het den vorst het rijk der Howa's, oorspronkelijk op het gebied Ankowa tot het binnenland en het noorden van het eiland beperkt, aanzienlijk uit te breiden. In het jaar 1818 verschenen de eerste zendelingen op de kust en in het jaar 1820 in de hoofdstad. Na tien jaren hadden zij tusschen de 10 en 15,000 kinderen lezen en schrijven geleerd en een aantal van hen het Christendom doen omhelzen. Ongelukkigerwijze ging, door den vroegen dood, op 36jarigen leeftijd van Koning Radama, in 1828, deze staat weder gedeeltelijk ten gronde, want de goede prins Rakatobe, de zusterszoon van Radama en de vermoedelijke troonsopvolger, werd na den dood zijns ooms vermoord, en toen de tegenwoordige Koningin de magt in handen kreeg, steeg de oude godsdienst weder op nieuw in eere; het Christendom werd in 1835 verboden en de zendelingen moesten een jaar later het land ontruimen. In Junij 1845 verschenen een Engelsch en twee Fransche oorlogschepen voor de haven van Tamatawe om de Malagezen te tuchtigen, daar zij de aldaar woonachtige Europeanen aan de wetten en straffen der inboorlingen hadden onderworpen. Nadat de stad in brand geschoten was, landden de geallieerden en tastten het fort aan. Het gelukte hun wel een zeker aantal inboorlingen ter dood te brengen, maar zij rigtten verder niets uit; zij moesten terugtrekken, in de handen des vijands dertig der hunnen achterlatende, wier hoofden volgens lands gebruik op palen voor de vesting, die zij hadden aangevallen, gestoken werden. De zeemogendheden hadden dus zedelijk eene nederlaag geleden, en de Malagezen beletten sints acht jaren elk verkeer met de beide volken. Reeds sedert 1837 waren in het rijk der Howa's vervolgingen tegen de Christenen uitgebroken en het ontbrak der nieuwe leer niet aan martelaren. Maar de zoon der Koningin verklaarde zich in 1846 voor het Christendom en hij werd later gedoopt; ook Ramonia, een andere prins en zusterszoon van de Koningin kwam door eigen onderzoek van den Bijbel tot het Christendom en kwam openlijk voor zijne beginselen uit. Deze aanzienlijke personen liet men ongemoeid, maar onder het volk zelf vervolgde men de aanhangers der nieuwe leer, in het jaar 1849 werden niet minder dan 2000 personen bij de vervolgingen betrokken en zwaarder of ligter gestraft.

Eerst drie jaren later ontving het Londensch zendelinggenootschap het berigt, dat de staatkundige en godsdienstige toekomst van het eiland eenigzins opgehelderd was en den 14 April 1853 scheepte zich de schrijver in Southampton in, om van de verandering van weder partij te trekken.

Ofschoon hij op Mauritius ondervond, dat de gunstige verwachtingen verre van vervuld waren, trachtte hij toch in een kleinen schoener naar Madagascar te stevenen en den 18 Julij wierp de *Gregoria* voor Tamatawe (het noordelijk gedeelte van de oostkust) het anker. Het schouwspel van het eenzame fort was geenszins zeer uitlokkend, want daar zag men nog altijd de Europesche schedels van het jaar 1845. Spoedig verscheen een kleine kano met inboorlingen aan de zijde van het schip. De Malagezen droegen hemden, een doek om de heupen en de lamba, een sjerpachtige en sierlijk gedragen doek, over de schouders.

De hoofdpersoon, de havenmeester, deed onderzoek naar het schip en het doel der zending, terwijl zijn secretaris de vragen en antwoorden opschreef. Het bleek, dat deze ambtenaar niet zonder voordeel het Malagesche gezantschap naar Europa had vergezeld, want hij gaf den Engelschen eene les in het volkenregt. Of niet overal in Europa vreemdelingen zich moesten onderwerpen aan de wetten des land? Of alzoo ook niet de Malagezen van de landverhuizers van elders de naleving der bevelen van hunne vorstin mogten vorderen? Of het regtvaardig was een vreemd land aan te tasten en de inboorlingen neer te schieten, omdat de wetten van dat land den vreemdelingen mishaagden? Hij verklaarde, dat van eene wederopenstelling van den handel niet eer sprake kon zijn, dan wanneer de Europeanen de voor den aanslag van 1845 gevorderde schadeloosstelling hadden betaald; intusschen werd aan den schrijver en zijn metgezel Cameron vergund den brief van den landvoogd van Mauritius aan de koningin over te zenden. Den volgenden morgen begaven zich, op uitnoodiging van den gouverneur van Tamatawe, deze beide heeren aan land, en werden door de autoriteiten met handdrukken verwelkomd. Men deed bij de zendelingen onderzoek of het waar was dat een Britsch eskader naar Madagascar zou stevenen, en toen dit ontkend werd, hoedanig de betrekking waren tusschen Engeland en Amerika, en of er eene expeditie van Noord-Amerika tegen Britsch-Indië zou plaats hebben. Nadat hunne nieuwsgierigheid omtrent de staatkundige aangelegenheden bevredigd was, scheidde men met den wensch op eene spoedige hernieuwing der handelsbetrekkingen.

(*Wordt vervolgd.*)

Producten-Handel.

Bij inschrijving verkocht:

Kakao. Den 23sten dezer, van plant. Concordia twee achtste, 3,700 pond a 20,06 cent.

Idem, Idem, van plantaadje Caledonia, p. m. 20,000 pond a 20,06 cent.

Scheepvaart.

AANGEKOMEN.

Den 23sten dezer, de Nd. Am. Brik *Henrij*; kapt. Homans, van Gloucester.

Idem, de Nederl. schoener *Emma*, kapt. J. van Wilgen, van Demerarij.— Passagiers: de Heeren V. Bartoccini, D. von Königslöw en A. Limes.

Idem, het schip *Juno*, kapt. Rozeberger, van Amsterdam.— Passagiers: de Heeren C. W. Ilg en Echtgen. en J. Richardson Bennenagel.

UITGEKLAARD.

Den 23sten, de Eng. Brik *Benjamin Cushing*, naar Gloucesters. lading: 118 vaten Melassie 16,214 gallons, 97 vaten Suiker 134,048 pond en 135 balen Kakao 19,790 pond.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Plata, kapt. H. H. Koch, adres bij F. P. Bouguenon. Sluit Ultimo dezer.

Louisa Christina, kapt. Ten Harmsen, adres bij J. H. Zaal. Sluit ULTIMO dezer.

Loreleij, kapt. Scholtens, adres bij M. M. Curiel.

Mina, kapt. Cupido, adres bij M. M. Curiel.

Sagitta, kapt. Bakker, adres bij J. H. Zaal.

Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Amsterdam, kapt. Wehdemeijer, adres bij H. Degenhard.

ADVERTENTIEN.

(5671) In commissie ontvangen per *Waterlily*, van *Babados*:

Extra family BLOM, Haring, Zeep, Zalm, en Bermudaasche Aardappelen.

D. BAëZA.

TE KOOP

Op VOORDEELIGE CONDITIEN: Het **HUIS** en **ERF** aan de *Gravenstraat*, La. B No. 69. Adres ter dezer Drukkerij. (5676)

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . ƒ 20—
voor zes maanden . » 11—
» drie » . » 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant » —25
De prijs der Advertentie is per regel » —25